

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

ISBN 978-617-8430-05-4

© НУ «Одеська юридична академія, 2024
© Автори статей, 2024

<i>Кузьмін Едуард Едуардович</i> ДО ДИСКУСІЇ ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ «МІЖНАРОДНОГО ПОКАРАННЯ»	189
<i>Мануїлова Катерина Вікторівна</i> ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У МІЖНАРОДНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТАХ	191
<i>Мануїлова Катерина Вікторівна, Рудецька Поліна Андріївна</i> ГЕНОЦИД ЯК ЗЛОЧИН ПРОТИ БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	193
<i>Невара Лілія Михайлівна, Колесник Михайло Ігорович</i> ПРАВА ЛЮДИНИ ЧЕТВЕРТОГО ПОКОЛІННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	195
<i>Невара Лілія Михайлівна, Красник Вікторія Михайлівна</i> ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВАРИСТВА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ	198
<i>Невара Лілія Михайлівна, Проніна Наталія Ігорівна</i> МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ	200
<i>Невара Лілія Михайлівна, Фесюн Ольга Костянтинівна</i> ПРАВО НА ПОСТМОРТАЛЬНУ РЕПРОДУКЦІЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	203
<i>Федорова Тетяна Сергіївна, Дронов Владислав Юрійович</i> МІЖНАРОДНИЙ КРИМІНАЛЬНИЙ СУД У МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ	205
<i>Цибульська Ольга Юріївна</i> AROSTILLE VS СУД ЯК СПОСІБ ВИЗНАННЯ РІШЕННЯ ІНОЗЕМНОГО СУДУ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА	207
<i>Гребенюк Дмитро Олегович</i> ЗАКОНОДАВЧА СПІВПРАЦЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ З ПАРЛАМЕНТСЬКИМИ ОРГАНАМИ КРАЇН-ЧЛЕНІВ ЄС	209
<i>Бурдюжа Олександр Миколайович</i> НАДАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ В КОНТЕКСТІ УЧАСТІ УКРАЇНИ В МЕХАНІЗМІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЄС	211
<i>Галат Владислав Ігорович</i> СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ДОГОВОРІВ МІЖНАРОДНОЇ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ТОВАРІВ В 21 СТОЛІТТІ	213
<i>Джевага-Третякова Світлана Юріївна</i> УМИСЕЛ ЯК ХАРАКТЕРИСТИКА СУБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ ВІДМИВАННЯ ГРОШЕЙ ЯК ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО ЗЛОЧИНУ	216
<i>Жакун Маргарита Юріївна</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРАТЕГІЇ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	218
<i>Левченко Ігор Сергійович</i> ПРАВО ВИБОРУ КРАЇНИ ПРИТУЛКУ ВСЕРЕДИНІ ЄС В СВІТЛІ НАПЛИВУ БІЖЕНЦІВ, ВИКЛИКАНОГО АГРЕСІЄЮ ПРОТИ УКРАЇНИ.	221
<i>Луцан Алла Валеріївна</i> ДО ПИТАННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ПРАВ ЖІНОК В САУДІВСЬКІЙ АРАВІЇ.	223
<i>Марченко Дмитро Вікторович</i> СКЛАДНОЩІ ВИБОРУ ЗАСТОСОВАНОГО ПРАВА ТА ФОРМИ ДОГОВОРУ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.	225
<i>Редченко Ярослав Олександрович</i> НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЛІЦЕНЗУВАННЯ ПОСЛУГ ПОВ'ЯЗАНИХ З РЕАЛІЗАЦІЄЮ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	227
<i>Самойлюк Дмитро Геннадійович</i> ДОКАЗУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ.	229
<i>Чернявський Марк Віталійович</i> ОЦІНКА ВПЛИВУ МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЙ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТАМ	230
СЕКЦІЯ 6. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МОРСЬКОЇ ТА МИТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	
<i>Кормич Борис Анатолійович</i> ІНСТИТУТ АЕО ЯК ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ ПРОБЛЕМ НАБЛИЖЕННЯ МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО ПРАВА ЄС . . .	233
<i>Аверочкина Тетяна Володимирівна</i> ДОБРА, ЗАГАЛЬНА ТА ПРИЙНЯТНА МОРСЬКА ПРАКТИКА ЯК ПРАВОВІ КАТЕГОРІЇ.	235
<i>Федотов Олексій Павлович</i> УКРУПНЕННЯ МИТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ.	238

постійного проживання на території постраждалих громад, зокрема окупованих), але і допомогу громадянам України, які знаходяться в країнах-членах ЄС та отримали там тимчасовий захист або статус біженця. В межах інтегрованої системи надання гуманітарної допомоги, за підтримки Координаційного центру, також слід запровадити систему моніторингу для кращого визначення потреб у допомозі та ресурсів для її надання.

Входження України до Механізму цивільного захисту ЄС актуалізує внесення змін до Кодексу цивільного захисту України [8]. Зокрема Розділ I ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА Глава 1. Загальні положення має бути доповнений, зокрема стаття 2 Визначення термінів доповнена терміном «Механізм цивільного захисту ЄС». Потребує доповнення ст. 4 Цивільний захист вказівкою на те, що комплекс заходів реалізується не тільки на території України, але і на території країн, що беруть участь у механізмі цивільного захисту ЄС. Кодекс також слід доповнити главою «Участь України у механізмі цивільного захисту ЄС».

Список використаних джерел

1. European Commission European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations. URL: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/where/europe/ukraine_en
2. European Commission. URL: <https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/>
3. 2001/792/EC, Euratom: Council Decision of 23 October 2001 establishing a Community mechanism to facilitate reinforced cooperation in civil protection assistance interventions. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/>
4. Council Regulation (EU) 2016/369 of 15 March 2016 on the provision of emergency support within the Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/369/oj>
5. European Commission. Directorate-General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations (ECHO). URL: <https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/>
6. Клименко Н. Г. Сутність механізму цивільного захисту ЄС та перспективи набуття Україною повноправного членства в ньому. *Публічне урядування*. 2022. № 5 (33). URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/public-management/article/view/2555>
7. Ukraine joins EU Civil Protection Mechanism. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/>
8. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>

Ключові слова: Міграція, природні катастрофи, техногенні аварії, гуманітарна допомога, Європейський Союз, цивільний захист, статус біженця.

Keywords: Migration, natural disasters, technological accidents, humanitarian aid, European Union, civil protection, refugee status.

Галат Владислав Ігорович

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри міжнародного та європейського права*

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ДОГОВОРІВ МІЖНАРОДНОЇ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ТОВАРІВ В 21 СТОЛІТТІ

У зв'язку з глобалізацією, в XXI столітті відбувається стрімке збільшення обсягів міжнародної торгівлі, яка в свою чергу відіграє важливу роль у міжнародній економічній діяльності. Основою у світовій економіці є договори міжнародної купівлі-продажу товарів,

а саме тому потрібно детально досліджувати та розробляти дієву систему укладання таких договорів, а також чітко визначити проблеми, які виникають з приводу порушень таких договорів та відповідальність, яка настає за порушення. Визначити, механізми усунення цих проблем, для того, щоб зробити міжнародну торгівлю більш ефективною та справедливою.

Для того, щоб спонукати сторін до належного виконання договорів міжнародної-купівлі-продажу товарів, існує міжнародно-правова відповідальність, а саме ті негативні наслідки, які настають для держави в результаті порушення нею міжнародного права. Вказані правовідносини можуть бути як двосторонніми, так і багатосторонніми (у разі збільшення суб'єктного складу за рахунок участі в них інших суб'єктів, окрім потерпілої держави) [3, с. 50]. Міжнародно-правова відповідальність, являється системою правил, яка визначає наслідки невиконання або неналежного виконання таких договорів. Данна система, являється головною в забезпеченні дотримання зобов'язань сторонами договору, покликана для забезпечення та захисту їхніх прав та інтересів.

Основним документ, який регулює питання відповідальності за порушення договорів міжнародної купівлі-продажу, являється Конвенція ООН «Про договори міжнародної купівлі-продажу товарів», але ця конвенція не надає нам відповіді на всі запитання, які можуть виникати з приводу міжнародної відповідальності за порушення договору міжнародної купівлі-продажу товарів. Її основна цінність полягає в практичному втіленні принципів, за якими здійснюється міжнародна торгівля, основними з них, безумовно, є добросовісність виконання договірних зобов'язань і автономія волі сторони в договірних відносинах. Натомість Конвенції не вистачає дієвості, яку б міг надати механізм притягнення до відповідальності в разі порушення її положень не підписантами, а суб'єктами господарювання (резидентами підписантів). З огляду на це інститут відповідальності за порушення норм Конвенції підлягає дослідженню на рівні міжнародно-правової доктрини [2, с. 115].

У XXI столітті міжнародно-правова відповідальність за порушення договорів міжнародної купівлі-продажу товарів зіштовхується з низкою викликів, серед яких можна виокремити:

1. Глобалізацію, яка надає як нові можливості для росту міжнародної торгівлі так і нові виклики, для вирішення проблем з міжнародною правовою відповідальністю за порушення. А саме в слід за зростаючими обсягами міжнародної торгівлі ускладнюються ланцюги міжнародної торгівлі та визначення юрисдикції та права, яке буде застосовуватись при укладанні договору, я в свою чергу це тягне за собою ускладнення притягнення порушника до відповідальності.

2. Глобалізація, тягне за собою і інші проблеми, а саме велике різноманіття правових систем, їх відмінності в національних законах про договори купівлі-продажу товарів та відповідальність, можуть призвести до правової невизначеності та ускладнити вирішення спорів.

3. Стрімкий розвиток технологій, який кидає нові виклики для міжнародного права, та спонукає міжнародне право до швидшого розвитку та пристосування до сучасних умов договірного права.

4. Також досить складна ситуація у зв'язку політичною нестабільністю у світі, війни, санкції та інші політичні події негативно впливають на виконання договорів та вирішення спорів у світі.

Для вирішення всіх цих проблем, з якими світ зіткнувся в XXI столітті у питанні міжнародно-правової відповідальності, потрібно розробляти чіткі механізми, для їх розв'язання, та передбачити наступні витки проблем, які постануть у майбутньому, оскільки нехтування питанням розвитку міжнародно-правової відповідальності за порушення договорів міжнародної купівлі-продажу товарів, може привести до великих збитків постраждалих сторін та небажанням вступати в торгові відносини і впровадження політики ізоляціонізму, що може призвести, до значного погіршення економіки країн, які розвиваються, кроки які на сам перед потрібно зробити для цього, це:

1. Зайнятися уніфікацією права у даному питанні, одним із основних кроків, це було прийняття Віденської конвенції про договори міжнародної купівлі-продажу товарів, і в подальшому потрібно розвивати даний напрямок сприяти уніфікації правил міжнародної торгівлі та полегшувати вирішення спорів.

2. Звернути більшу увагу на альтернативні вирішення спорів, такі як арбітраж та медіація, які стають все більш популярними способами вирішення спорів. Такі методи вирішення спорів є швидшими, дешевшими та більш гнучкими, ніж традиційні методи вирішення спорів.

3. Також потрібно рухатись у напрямку сучасних технологій, під час укладання договорів і впроваджувати технології блокчейн та штучного інтелекту, які можуть революціонізувати міжнародну торгівлю та зробити договори більш прозорими, безпечними та ефективними.

Враховуючи всі існуючі виклики у забезпеченні міжнародно-правової відповідальності за порушення договорів міжнародної купівлі-продажу товарів, такі, як глобалізація, швидкий технологічний прогрес та політична нестабільність, виникають суттєві ускладнення в укладанні та виконанні договорів міжнародної купівлі-продажу товарів, а також ставлять під питання дієвість традиційних механізмів вирішення спорів. Гармонізація, удосконалення та кодифікація міжнародно-правової системи відповідальності за порушення таких договорів, є головним напрямком у розвитку міжнародної торгівлі, оскільки договори, що укладаються кожного дня між тисячами підприємств, установ та організацій з різних країн, визначають правовідносини, що швидко змінюються. Тому хоча питанням договірної права та договорам міжнародної купівлі-продажу товарів значну увагу приділяли такі вчені, як: О. О. Ашурков, О. М. Беляневич, М. І. Брагінський, О. М. Вінник, В. В. Вітрянський, В. В. Лаптев, В. К. Мамутов, М. Г. Розенберг, О. Н. Садіков, Н. О. Саніахметова, Г. Ф. Шершеневич та інші, значна кількість правовідносин, що постійно модернізуються та змінюються, потребує подальших досліджень і постійного удосконалення [1, с. 23].

Найбільш ефективними методами вирішення питань міжнародної відповідальності за порушення договорів у даний час слугують переговори між країнами, для досягнення певних домовленостей і в подальшому укладання двосторонні договорів з цих питань, медіація та арбітраж. Але дані дії спрямовані на досить вузьке коло учасників і тому не можуть глобально впливати на ситуацію, яка складається у міжнародній торгівлі, але вони слугують такими гнучкими механізмами, які покликані вирішити певні проблеми у найкоротші терміни.

Таким чином, для успішного вирішення спорів та забезпечення стабільності в міжнародній торгівлі, необхідне подальше удосконалення законодавства у міжнародно-правовій відповідальності за порушення договорів міжнародної купівлі-продажу товарів та вироблення чіткого механізму вирішення спорів.

Список використаних джерел

1. Дерев'янка Б. В. Щодо поняття договору міжнародної купівлі-продажу. *Судова практика*. 2009. № 2. С. 22-28. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/6599/1/Derevyanko_2009_2.PDF

2. Ісаков В. М. Порушення принципів добросовісності й автономії волі як підстава для притягнення до відповідальності за Віденською конвенцією ООН «Про договори міжнародної купівлі-продажу товарів»: доктринальний підхід. *Альманах міжнародного права*. 2017. Вип. 17. С. 115–122.

3. Коверзнев М. С., Коверзнева Г. П., Відповідальність держав у міжнародному праві. *Альманах міжнародного права*. 2016. Вип. 13. С. 49–56.

Ключові слова: міжнародно-правова відповідальність, порушення договорів, договір міжнародної купівлі-продажу товарів, глобалізація, вирішення спорів, уніфікація.

Keywords: International legal responsibility, breach of contracts, international sale of goods contract, globalization, dispute resolution, unification.